

Sygn. akt II Ka 977/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	p.o. sekr. sąd. Kinga Ambroziak vel Mrozowicz

przy udziale prokuratora Przemysława Rycaka

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2022 r.

sprawy **M. K. (1), A. T. (1) i A. T. (2)**

oskarżonych z art. 286 §1kk w zw. z art. 12 §1kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 13 września 2021 r. sygn. akt II K 170/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonych A. T. (2) i A. T. (1) uniewinnia od zarzucanych im czynów stwierdzając, że koszty procesu w tej części ponosi Skarb Państwa;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego M. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa 740 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 977/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 13 września 2021 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 170/20;

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>Zarzuty wywiedzione przez obrońcę oskarżonych A. T. (2) i A. T. (1):</p> <p>I. Zarzuty dotyczące oskarżonego A. T. (2):</p> <p>1. <u>obraza przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia</u>, a mianowicie art. 4, art. 5 § 2, art. 7, art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k, przez dokonanie sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania praż .wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego, z pominięciem istotnych okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego A. T. (2), w szczególności polegającej na:</p> <p>a) bezzasadnej dyskwalifikacji wyjaśnień oskarżonego A. T. (2), który w sposób logiczny i konsekwentny przedstawiał swoją rolę udziałowca Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, sprowadzającą się do dofinansowywania jej działalności w postaci udzielenia Spółce w dniu 27 kwietnia 2018 roku pożyczki w wysokości 192</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

000 złotych (zestawienie operacji bankowych Spółki - k.115), która nie została zwrócona, opłacania opłat leasingowych pojazdów wykorzystywanych w działalności Spółki (k.813), przy jednoczesnym wykazaniu przez niego, że w prowadzonej w formie działalności gospodarczej pod firmą (...) uzyskiwał znaczące dochody przez kolejne lata rzędu około miliona złotych rocznie (k.435);

b) niewłaściwej i wybiórczej analizie zestawienia operacji na rachunku bankowym Spółki (k. 112-125), z którego wynika, iż w okresie objętym zarzutem na konto Spółki wpływały również inne środki, które były przeznaczane na jej bieżącą działalność, w tym wynagrodzenia dla pracowników;

c) bezzasadnym przyjęciu, że oskarżony A. T. (2) „korzystał swobodnie ze środków finansowych, które były na koncie, zwłaszcza, gdy pieniądze wpłaciła pokrzywdzona”, bez poparcia takiego stwierdzenia jakimkolwiek dowodem;

d) dowolnej ocenie zeznań świadka T. M., R. J. i I. P. poprzez stwierdzenie, że świadkowie jedynie przedstawiają swoje spostrzeżenia o działalności firmy, podczas gdy dysponowali oni wiedzą o funkcjonowaniu Spółki;

e) dowolnej ocenie świadków M. K. (2), M. W. i A. W., z których wynika jedynie, że oskarżony zmuszony był dofinansowywać działalność Spółki, kiedy traciła płynność, nie zaś że korzystał z jej przychodów;

f) pominięcie spójnych wyjaśnień oskarżonego M. K. (1);

g) sporządzeniu uzasadnienia wyroku w sposób niewypełniający

dyrektyw tego przepisu poprzez zaniechanie przedstawienia w nim zachowań oskarżonego A. T. (2), które in concreto stanowiłyby wypełnienie przedmiotowych i podmiotowych przesłanek zarzucanego mu czynu, tym samym zaś brak precyzyjnego wskazania czynności wykonawczych, których miałby dopuścić się oskarżony, a które mogłyby potwierdzać ogólny opis czynu przyjętego w akcie oskarżenia i powtórzony w ramach ustaleń faktycznych wyroku;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na wadliwym ustaleniu, iż działanie oskarżonego A. T. (2) wyczerpało dyspozycję przypisanego mu czynu- w konstrukcji współsprawstwa, w sytuacji, kiedy brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających, iż jego działanie polegało na zachowaniach przedstawionych w uzasadnieniu wyroku, z którego wynika, że oskarżony jako udziałowiec firmy doskonale orientował się, że pieniądze w znacznej kwocie wpłynęły od pokrzywdzonej i swobodnie dysponował nimi;

II. Zarzuty dotyczące oskarżonego A. T. (1):

1. obraza przepisów postępowania mogąca mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4, art. 5 § 2, art. 7, art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k, przez dokonanie sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego, z pominięciem istotnych okoliczności przemawiających na korzyść

oskarżonego A. T. (1), w szczególności:

a) bezzasadnej dyskwalifikacji wyjaśnień oskarżonego A. T. (1), który w sposób logiczny i konsekwentny przedstawiał swój udział w zarządzaniu Spółką, pełniąc funkcję prezesa Zarządu do sierpnia 2018 roku i na tej podstawie do karty bankomatowej, wydanej w okresie sprawowania przez niego funkcji, przypisane było jego nazwisko;

b) niewłaściwej i wybiórczej analizie zestawienia operacji na rachunku bankowym Spółki (k. 112-125), z którego wynika, iż w okresie objętym zarzutem na konto Spółki wpływały również inne środki, które były przeznaczane na jej bieżącą działalność, w tym wynagrodzenia dla pracowników, natomiast wypłaty gotówkowe były dokonywane przy użyciu karty, a brak jest dowodów, że dysponował nią oskarżony A. T. (1) i „wielokrotnie dokonywał on wypłat kartą pieniędzy”

c) bezzasadnym przyjęciu, że skoro oskarżony A. T. (2) i A. T. (1) byli udziałowcem Spółki, „to musieli kontrolować obroty, zlecenia, wpływy, nie byli odizolowani od działalności bo była to spółka”, cokolwiek może się kryć pod takim niezrozumiałym stwierdzeniem

d) dowolnej ocenie zeznań świadka T. M., R. J. i I. P. poprzez stwierdzenie, że świadkowie jedynie przedstawiają swoje spostrzeżenia o działalności firmy, podczas gdy dysponowali oni wiedzą o funkcjonowaniu Spółki;

e) pominięcie spójnych wyjaśnień oskarżonego M. K. (1);

	<p>f) sporządzeniu uzasadnienia wyroku w sposób niewypełniający dyrektyw tego przepisu poprzez zaniechanie przedstawienia w nim zachowań oskarżonego A. T. (1), które in concreto stanowiłyby wypełnienie przedmiotowych i podmiotowych przesłanek zarzucanego mu czynu, tym samym zaś brak precyzyjnego wskazania czynności wykonawczych, których miałby dopuścić się oskarżony, a które mogłyby potwierdzać ogólny opis czynu przyjętego w akcie oskarżenia i powtórzony w ramach ustaleń faktycznych wyroku;</p> <p>2. <u>błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia</u>, polegający na wadliwym ustaleniu, iż działanie oskarżonego A. T. (1) wyczerpało dyspozycję przypisanego mu czynu, w sytuacji, kiedy brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających, iż jego działanie polegało na zachowaniach przedstawionych w uzasadnieniu wyroku.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzuty wywiedzione przez obrońcę oskarżonych okazały się zasadne, choć nie w zakresie naruszenia wszystkich wskazanych przepisów. Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, jednak nie ustrzegł się błędów w ocenie dowodów w postaci wyjaśnień oskarżonych, nadto nawet z dowodów ocenionych prawidłowo wywiódł nieprawidłowe wnioski co do faktów, które doprowadziły do</p>		

niesłusznego skazania oskarżonych
A. i A. T. (1).

Jak słusznie wywodził Sąd Rejonowy na str. 9 uzasadnienia, dla bytu przestępstwa z art. 286 § 1 kk koniecznym jest, by sprawca działał z zamiarem bezpośrednim kierunkowym już w chwili np. zawierania umowy, dążąc (poprzez wprowadzenie kontrahenta w błąd lub wyzyskanie jego istotnego błędu) do uzyskania od niego świadczenia, które w prawdziwych okolicznościach jest dla niego niekorzystne w takim stopniu, że znając prawdę zobowiązania by nie zaciągnął. Snując również prawidłowe rozważania na temat możliwego wykazania istnienia takiego pierwotnego zamiaru sprawcy poprzez ustalenie okoliczności, mających miejsce w późniejszym czasie, niezrozumiale już Sąd na stronie 10 stwierdza, że oszukańczy zamiar nie musi istnieć u sprawcy w chwili zawierania umowy, bowiem rzekomo może powstać później – co jest nieprawidłowe i stoi w rażącej sprzeczności z wcześniejszymi uwagami tegoż Sądu. Bezsprzecznie bowiem znamiona występku z art. 286 § 1 kk wymagają, by sprawca wprowadził pokrzywdzonego w błąd po to, by ten niekorzystnie rozporządził mieniem; zmiana zamiaru po tym rozporządzeniu nie prowadzi do ustalenia, że doszło do oszustwa. Jeśli po stronie oskarżonego nie byłoby pierwotnego zamiaru niewywiązania się z umowy, gdyby chciał się z niej wywiązać, ale dopiero z czasem postanowił się jej z różnych przyczyn nie dotrzymać, jak zauważa na str. 10 Sąd Rejonowy, mielibyśmy do czynienia z niewywiązaniem się z zobowiązania, które można byłoby

oceniać jedynie w kategoriach cywilnoprawnych.

Rozważania te są o tyle istotne, że dla oceny wypełnienia znamion oszustwa przez A. T. (1) i A. T. (2) koniecznym było ustalenie przede wszystkim ich wiedzy o zamiarze zaciągnięcia względem I. K. zobowiązania, dotyczącego wykonania dla jej firmy mebli, którego następstwem było wpłacenie przez nią zaliczki, jak również ich roli w zawarciu tej umowy. Był przestępstwa w ich przypadku zależał od możliwości ustalenia, czy wymienieni oskarżeni mieli jakikolwiek udział w tym, że pokrzywdzona została wprowadzona w błąd co do zamiaru czy możliwości wykonania dla niej mebli, wskutek czego uiściła zaliczkę. Nie można było stwierdzić, że wyczerpali znamiona tego przestępstwa, bo później dowiedzieli się o zawarciu z nią takiej umowy przez M. K. (1) i wiedząc o braku pieniędzy na rachunku spółki, nie wyłożyli środków, umożliwiających realizację tego zamówienia. Niesłusznie Sąd I instancji elementów winy tych oskarżonych upatruje w dysponowaniu przez nich środkami, potrzebnymi dla funkcjonowania spółki. Żaden dowód (prócz nazwiska na karcie bankomatowej) nie potwierdzał tezy, że A. T. (1) wypłacał z bankomatów gotówkę na potrzeby niezwiązane z jej działalnością, zaś zarówno M. K. (1), ale i świadkowie, których zeznania Sąd uznał za wiarygodne, wskazywali, że A. T. (1) w okresie bliskim dacie z zarzutu nie dysponował przedmiotową kartą – pozostawała ona w posiadaniu i użytku M. K. (1), nadto liczne zakupy na potrzeby działalności spółki były opłacane gotówką (a paragony z takich zakupów były księgowane).

Żaden świadek nie wskazywał również, że A. T. (2) pobierał dla siebie firmowe pieniądze, przeciwnie – wszyscy wskazywali, że to do niego M. K. (1) udawał się, gdy pieniądze na działalność spółki były potrzebne, co koreluje z jego wyjaśnieniami, że ustawicznie ją „dokapitalizowywał”. Niezależnie jednak od tego oskarżonym tym nie zarzucono działania na szkodę swojej spółki, ale oszukanie I. K.. Nie uczestnicząc w obiecywaniu jej wykonania zlecenia (a żaden dowód nie wskazuje na to, by któryś z nich brał w tych rozmowach aktywny udział, w jakikolwiek sposób realizując wspólny z M. K. zamiar), wskazani oskarżeni nie mogli oszukańczymi zapewnieniami lub przemilczeniami doprowadzić jej do tego, że niekorzystnie dla siebie wpłaciła zaliczkę, mimo iż spółka, mając poważne zadłużenie - choćby na rzecz ZUS - miała praktycznie całość tych środków od razu stracić i nie mieć kolejnych na przystąpienie do realizacji zamówienia, jako że od pewnego czasu działała jak piramida finansowa, środki dla realizacji zamówień wierzycieli zdobywając poprzez pozyskiwanie kolejnych kontrahentów, a dla nich – od jeszcze kolejnych itd. Nie można stawiać znaku równości nawet pomiędzy podejmowaniem w spółce kluczowych, strategicznych decyzji (jak choćby jej sprzedaż czy likwidacja), a zawieraniem w jej imieniu bieżących, zwykłych umów w zakresie zleceń na wykonywanie mebli, którymi wg większości świadków zajmował się w tym czasie akurat M. K. (1), a nie A. czy A. T. (1). Dlatego fakt posiadania udziałów w spółce i wiedzy o jej działalności nie oznacza udziału w zawieraniu tej konkretnej, oszukańczej umowy,

<p>który to udział nie wynika z żadnego dowodu, uzyskanego w sprawie.</p> <p>Tak więc w sytuacji, gdy zebrane w sprawie dowody wskazywały na to, że to M. K. (1) zawarł umowę z I. K., przy czym nie uzgadniał tego z żadnym z pozostałych oskarżonych, żaden z nich nie wiedział o zawieraniu takiej umowy, z dowodów tych nie można było wywieść, że A. czy A. T. (2) w jakikolwiek sposób współdziałali z M. K. w popełnieniu przypisanego mu przestępstwa. Sąd niewłaściwie ocenił w tym zakresie wyjaśnienia wszystkich oskarżonych i w konsekwencji dokonał nieprawidłowych ustaleń faktycznych co do sprawstwa A. T. (2) i A. T. (1).</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>- o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonych A. T. (2) i A. T. (1) i uniewinnienie ich od zarzucanego im czynu;</p> <p>ewentualnie:</p> <p>- o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec trafności wywiedzionych zarzutów, na uwzględnienie zasłużył zasadniczy wniosek apelacyjny.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
--	--

1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 13 września 2021 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 170/20 w części dotyczącej oskarżonych A. T. (1) i A. T. (2);	
Zwięźle o powodach zmiany	
Zarzuty apelującego obrońcy oskarżonych A. i A. T. (2) okazały się zasadne, co zobligowało Sąd Okręgowy do dokonania zmiany zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie tych oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	

1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
I	Na podstawie przepisów art. 634 kpk w zw. z art. 632 pkt 2 kpk Sąd Okręgowy stwierdził, iż wydatki postępowania odwoławczego w części uniewinniającej oskarżonych z mocy ustawy ponosi Skarb Państwa.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonych A. i A. T. (1)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 13 września 2021 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 170/20 – w zakresie oskarżonych A. i A. T. (1);		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana